

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Hany Kadaňové a JUDr. Naděždy Treschlové ve věci

žalobce: **Mgr. M.Š.**

proti

žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**
se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7.3.2014, č.j.: MSP-105/2009-SOSV-OSV/11,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti ze dne 7.3.2014, č.j.: MSP-105/2009-SOSV-OSV/11, se **r u š í** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 3.000 Kč do jednoho měsíce od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

- 1 Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Okresního soudu v Mělníku ze dne 3.2.2009, č.j. Spr. 1254/2007 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“) podle ust. § 16 odst. 3 a ust. § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o informacích“) a podle ust. §

89 a 90 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) ve věci žádosti žalobce o informaci o pravomocných rozsudcích Okresního soudu v Mělníku (dále též jen „okresní soud“) vydaných ve věci péče o nezletilou R.Š., pod sp.zn. 42 P 223/2002, včetně rozsudku ve věci svěření nezletilého dítěte do péče jiné osoby, kdy žalobce požádal o zaslání kopií všech v této věci vydaných pravomocných rozsudků (dále též „žádost o informaci“). Podle ust. § 90 odst. 5 správního řádu žalovaný prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

- 2 Žalobce v podané žalobě shrnul, že žádost o informaci podal dne 15.10.2007, Okresní soud v Mělníku jej dopisem z 16.10.2007 nepravdivě informoval, že věc vyřizuje Okresní soud v Chrudimi, požadovanou informaci neposkytl ani nevydal žádné rozhodnutí. Žalobce podal na postup Okresního soudu v Mělníku dne 27.11.2007 stížnost, která však nebyla Okresním soudem v Mělníku předložena žalovanému a bylo na ni reagováno dopisem předsedy soudu ze dne 9.1.2008 konstatováním, že stížnost neshledává důvodnou. Teprve poté, co si žalobce stěžoval u ministra spravedlnosti na nečinnost obou orgánů, uložil žalovaný rozhodnutím ze dne 13.6.2008 Okresnímu soudu v Mělníku, aby žádost o informaci vyřídil. Předseda Okresního soudu v Mělníku pak rozhodnutím ze dne 1.7.2008 č.j. Spr. 1254/2007 žádost o informaci odmítl, neboť žalobce neprokázal právní zájem, popřípadě vážné důvody, které by ospravedlňovaly poskytnutí informace týkající se soukromí účastníků řízení. Žalobce podal dne 30.7.2008 proti rozhodnutí odvolání, v němž poukázal na nezákonnost postupu při rozhodování i na vady rozhodnutí, zároveň vyjádřil pochybnosti o nepodjatosti a nestrannosti předsedy Okresního soudu v Mělníku. Žalovaný odvolání rozhodnutím ze dne 25.9.2009 č.j. 436/09-SOSV-OSV vyhověl, dotčené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Předseda Okresního soudu v Mělníku rozhodnutím ze dne 30.11.2008 č.j. Spr. 1254/2007 odmítl poskytnout žalobci požadovanou informaci, neboť se týká soukromí fyzické osoby, navíc nezletilé. K odvolání ze dne 27.11.2008 žalovaný dotčené rozhodnutí rozhodnutím ze dne 7.1.2009 č.j. 543/2008-SOSV-ODV opět zrušil a vyslovil závazný právní názor, že omezování práva na informace o pravomocných rozsudcích soudů třeba vykládat restriktivně, neboť rozsudek se vždy vyhláší veřejně a rovněž jednání před soudem je zásadně veřejné.
- 3 Dne 3.2.2009 předseda Okresního soudu v Mělníku rozhodl o žádosti o informaci tak, že žalobci oznámil data vyhlášení, čísla jednací a data nabytí právní moci dvou rozsudků ve věci. V ostatním žalobcovu žádost zamítl. Žalobce podal dne 9.3.2009 proti prvostupňovému rozhodnutí odvolání. Postup předsedy Okresního soudu v Mělníku v něm opakovaně označil za svévolný a šikanózní, opakovaně vyslovil pochybnost o jeho nestrannosti a nepodjatosti pro vztah k žalobci i k předmětu řízení, neboť předseda soudu od počátku jedná obstrukčně a odmítá se řídit zákonem. Prvostupňovému rozhodnutí vytýkal vady jak po stránce obsahové, tak po stránce formální. Žalovaný vydal dne 9.4.2009 rozhodnutí č.j. 105/2009-SOSV-OSV-ODV/2, kterým prvostupňové rozhodnutí potvrdil a odvolání zamítl. V odůvodnění kromě jiného uvedl, že není oprávněn posoudit vznesenou námitku podjatosti předsedy Okresního soudu v Mělníku. Žalobce podal dne 22.6.2009 žalobu k Městskému soudu v Praze. Pravomocným rozsudkem ze dne 26.9.2012 č.j. 7 Ca 169/2009-71 soud rozhodnutí žalovaného zrušil s tím, že je třeba zabývat se v řízení vznesenou námitkou podjatosti. Žalovaný byl poté ve věci nejprve nečinný, teprve z popudu podané žaloby na nečinnost vydal dne 7.3.2014 rozhodnutí č.j. MSP-105/2009-SOSV-OSV/11 (dále též „napadené rozhodnutí“), v němž odvolání žalobce zamítl.

- 4 Žalobce proti napadenému rozhodnutí vznesl několik námitek.
- 5 Žalovaný podle něj nepostupoval v souladu s ust. § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu, neboť napadené rozhodnutí bylo vypraveno jiného dne nežli bylo vyhotoveno a bez uvedení této skutečnosti na písemnosti nebo poštovní zásilce.
- 6 Žalovaný rozhodl v rozporu se zákonem, když námitku podjatosti vznesenou žalobcem označil za opožděnou a nezabýval se jí po věcné stránce. Důvody, pro které žalobce vznesl námitku podjatosti, přitom spočívají v celé sérii v odvolání podrobně popsanych protiprávních kroků předsedy Okresního soudu v Mělníku, které se postupně vršily v průběhu celého řízení. Nejprve soud lhal, že věc údajně vyřizuje jiný soud, poté byla žalobcova žádost vyřízena neformálním zamítavým přípisem, následně předseda soudu svévolně zadržel stížnost. Opakovaně postupoval obstrukčně, nedodržel lhůty stanovené pro učinění úkonu nebo vydání rozhodnutí, nerespektoval předepsané náležitosti rozhodnutí, nerespektoval příslušná zákonná ustanovení správního řádu ani zákona o informacích, nerespektoval závazný právní názor vyslovený žalovaným ve dvou zrušujících rozhodnutích. Celkově byl postup předsedy Okresního soudu v Mělníku vysoce nestandardní a projevil se i v prvostupňovém rozhodnutí ze dne 3.2.2009. Žalovaný nemá pravdu, pokud opožděnost námítka podjatosti odvozuje z toho, že měl žalobce možnost vznést ji již v podání ze dne 29.5.2007, avšak poprvé tak učinil až 30.7.2007. Žalobce totiž vznášel námitku opakovaně, přičemž v ní v souvislosti s dalšími protiprávními kroky předsedy Okresního soudu v Mělníku uváděl vždy další důvody k pochybnostem o jeho nepodjatosti. Na žádnou z těchto námitek správní úřady nereagovaly. Námitka je tedy včasná a odmítnutí žalovaného věcně se s ní vypořádat je ryze účelové. Postoj žalovaného k námitce podjatosti je navíc dvojaký, neboť žalovaný na jednu stranu zdůvodňuje, že je námitka opožděná, na druhou stranu uvádí, že námitka není dostatečně odůvodněná a je tedy spíše podpůrným argumentem poukazujícím na nepřiměřenou délku řízení. Takové dvojaké zkoumání námítka však zákon neumožňuje. Především ale není pravdivý závěr žalovaného, že žalobce neuvedl žádné důvody námítka, neboť žalobce skutkově popisoval zcela konkrétní excesy předsedy Okresního soudu v Mělníku.
- 7 Žalovaný sice připustil nedostatek zákonných náležitostí poučení o opravném prostředku zformulovaném v prvostupňovém rozhodnutí, přesto však vadu neodstranil a ani nezrušil prvostupňové rozhodnutí pro rozpor se zákonem.
- 8 Žalovaný nereagoval na námitku žalobce uvedenou v odvolání, že prvostupňové rozhodnutí bylo vypraveno jiného dne, než bylo vyhotoveno, bez uvedení této skutečnosti na písemnosti nebo poštovní zásilce dle ust. § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu.
- 9 Žalovaný nesprávně vyhodnotil označení právního ustanovení, podle kterého bylo v prvostupňovém rozhodnutí postupováno, jako dostatečně určité, přestože ust. § 15 zákona o informacích se člení do několika odstavců a pouhé číselné označení paragrafu (tam, kde se paragraf člení na odstavce, případně ještě na písmena), je nepřesné.

- 10 Žalovaný dále konstatoval, že byt' není zcela vhodný výrok rozhodnutí, kterým se informace zčásti poskytuje a zčásti odepírá, nemá tato skutečnost vliv na zákonnost daného rozhodnutí. S tímto názorem žalobce nesouhlasí. Jestliže se totiž v případě vyhovění žádosti dle zákona o informacích rozhodnutí nevydává, pak pokud jej správní orgán vydá, jde o rozhodnutí vadné do té míry, že lze uvažovat o jeho nicotnosti. Žalovaný měl rozhodnutí buď zrušit, nebo prohlásit za nicotné, nic takového však neučinil.
- 11 Žalovaný se v odvolacím řízení nezabýval tím, zda je část výroku prvostupňového rozhodnutí, kterou byla „v ostatním“ žádost odmítnuta, dostatečně určitá a srozumitelná. Dle žalobce tomu tak není. Výrok by měl obsahovat přesné vymezení, v jakém rozsahu se žádost odmítá, tím spíše v případě, že se odmítá jen částečně.
- 12 Nedostatek odůvodnění, kdy se žalovaný nevypořádal se všemi vznesenými námitkami, způsobuje dle žalobce nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.
- 13 K rozhodnutí žalovaného o věci samé žalobce uvedl, že žalovaný při neposkytnutí požadované informace nesprávně argumentoval právní úpravou obsaženou v zákoně č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudnictví ve věcech mládeže“), který však nelze na věc aplikovat ani podpůrně, neboť řízení, z něž žalobce požaduje informaci, bylo vedeno veřejně, také rozsudky byly vyhlášeny veřejně.
- 14 Není správný ani názor žalovaného, že je na místě ochrana soukromí účastníků řízení. Omezit právo na informace lze totiž ve smyslu čl. 17 Listiny základních práv a svobod pouze za současného splnění dvou podmínek, a to určuje-li tak zákon a jde-li o opatření nezbytné pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. V daném případě je takovým určujícím zákonem zákon o informacích, chybí však podmínka nezbytnosti opatření spočívajícího v neposkytnutí požadované informace. Podobně lze vyložit i čl. 10 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, dle něž jsou zásahy státu do práva na informace možné jen při současném splnění tří podmínek, kdy musí jít o zásah základě zákona, musí být sledován některý z cílů vyjmenovaný v čl. 10 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, a zásah musí být nezbytný k dosažení tohoto cíle. Zásah Okresního soudu a žalovaného do žalobcova práva na informace však nesplňuje ani jednu z těchto podmínek. Je v rozporu s ust. § 11 odst. 4 písm. b) zákona o informacích, nesměruje k žádnému legitimnímu cíli a rozhodně není nezbytný. Žalobce je toho názoru, že je-li rozsudek soudu veřejně přístupný při vyhlášení, není důvod, aby byl vyloučen z práva na informace poté, co se stane pravomocným. Shodně s autory publikace „Judikatura a právní argumentace. Teoretické a praktické aspekty práce s judikaturou“ (Zdeněk Kühn, Michal Bobek, Radim Polčák a další, Auditorium, Praha 2006) poukázal na to, že Evropský soudní dvůr ani Evropský soud pro lidská práva své rozsudky zásadně neanonymizují, a ztotožnil se s jejich stanoviskem, že je legitimní a žádoucí, aby bylo odůvodnění aktů, jimiž se vykonává spravedlnost, veřejně přístupné; argumentace, která prohlašuje výsledek soudního procesu, který je veřejný, za veřejnosti nepřístupný, je problematická. Žalobce dále odkázal na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 5.12.2008 č.j. 44 Ca 47/2008-76, v němž je vysloven závěr, že samotná povaha soudního

řízení přináší možnost zásahu do soukromí, a má-li kdokoli možnost seznámit se s osobními údaji účastníků již v průběhu řízení, pak zakotvení veřejnosti soudního řízení může znamenat určitý průlom do obecné zákonné úpravy ochrany osobních údajů. V tomto světle nelze ochranu soukromí v předmětné věci, která byla projednávána veřejně, považovat za nutnou a společensky nezbytnou. V průběhu soudního řízení mohl každý sledovat všechna jednání, každý měl dokonce právo pořídít z nich zvukový záznam, bezvýjimečně každý měl právo být přítomen vyhlášení rozsudku. Tvrdit za těchto okolností, že poskytnutí pravomocných rozsudků by údajně ohrozilo ochranu soukromí nezletilých, je naprosto nepřipadné a pouze účelové.

- 15 Žalovaný dle žalobce v napadeném rozhodnutí popřel svůj předchozí právní názor, vyjádřený v zrušujícím rozhodnutí ze dne 7.1.2009, že omezování práva na informace o pravomocných rozsudcích soudů je třeba vykládat restriktivně, neboť rozsudek se vyhláší veřejně, rovněž jednání před soudem je veřejné, odrazem tohoto principu je mimo jiné ust. § 11 odst. 4 písm. b) zákona o informacích, které zavazuje povinné subjekty poskytovat informace o pravomocných rozsudcích soudů. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že je správný názor okresního soudu, podle něhož žalobce na poskytnutí pravomocného rozsudku v obecné rovině nárok má, nicméně na poskytnutí konkrétního pravomocného rozsudku týkajícího se konkrétní nezletilé právo nemá, neboť by došlo k neoprávněnému zásahu do práva na ochranu osobnosti této nezletilé. Žalovaný však ani nesdělil, v čem spatřuje možné narušení ochrany soukromí dotčené nezletilé. Argumentaci žalobce, která se týká problematičnosti anonymizace soudních rozhodnutí, žalovaný považoval spíše za podpůrnou. Ani s tím žalobce nesouhlasí, neboť argumentace se přímo týká střetu práva na ochranu soukromí účastníků a práva na informace. Občanský soudní řád, podle jehož ustanovení okresní soud v dané věci postupoval, má veřejnoprávní charakter, což je zřejmé zejména z toho, že jde o řízení nesporné, které lze zahájit i bez návrhu, soud v něm provádí důkazy z úřední povinnosti. V těchto řízeních je samotnými procesními předpisy potlačena ochrana soukromí jejich účastníků. Tím spíše má veřejnost právo být informována o tom, jak soud rozhodl a proč. Nelze před veřejností utajovat výrok (veřejně vyhlášeného) rozsudku, navíc jakožto celku, když citlivé osobní údaje bylo případně možné znečitelnit postupem podle ust. § 12 zákona o informacích.
- 16 Žalobce pro srovnání poukázal na to, jak k zásadě veřejnosti soudního jednání a práva na informace přistupuje Ústavní soud, a citoval informace zveřejněné na webových stránkách Ústavního soudu o veřejném vyhlášení některých nálezů, kdy Ústavní soud zveřejnil jméno a příjmení nezletilého dítěte, jeho matky a předmětu řízení o nařízení ústavní výchovy nezletilého dítěte.
- 17 Podle žalobce není přiléhavé dovolávat se závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25.3.2011 č.j. 2 As 21/2011-166, neboť okolnosti projednáváné věci byly jiné, ani není přiléhavé argumentovat právním názorem převzatým z komentovaného zákona o informacích, dle něž lze v případech, kdy je konkrétní fyzická osoba žadateli známá, považovat za osobní údaje veškeré informace o ní. Žalobce totiž nezletilou R. Š. osobně nezná, není mu známo její bydliště ani u jaké osoby je ve výchově.
- 18 Žalobce shrnul, že celé řízení trpí tolika procesními vadami, takového charakteru a v takovém množství, že ve věci zcela absentuje spravedlivý proces. Vedle zrušení

napadeného rozhodnutí se žalobce domáhá i zrušení rozhodnutí prvostupňového, neboť jinak se věc vrátí do stadia odvolacího řízení, v němž nelze vyloučit vydání dalšího vadného rozhodnutí nebo další nečinnost.

- 19 Ve vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Přisvědčil žalobci, že v prvostupňovém rozhodnutí chybí povinný údaj „Vypraveno dne“, to však nemá vliv na zákonnost rozhodnutí a nemůže to vést k jeho zrušení odvolacím správním orgánem. Dále uvedl, že námitku podjatosti posoudil velmi zevrubně, přičemž dospěl k závěru, že žalobce o skutečnostech, které považuje za relevantní pro případnou podjatost předsedy Okresního soudu v Mělníku, prokazatelně věděl přinejmenším o šest měsíců dříve, než námitku podal. Žalovaný dále odkázal na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 4.7.2011 č.j. 44 A 73/2010-112, podle něhož se ve správním řízení při posuzování podjatosti úřední osoby akceptují méně striktní kritéria než v řízení soudním. Ohledně většiny dalších žalobních námitek žalovaný uvedl, že byly obsahem již žalobcova odvolání, žalobce je pouze mechanicky opakuje. Vzhledem k tomu, že se s nimi žalovaný vypořádal v napadeném rozhodnutí, odkazuje na jeho odůvodnění. K samotné podstatě posuzované věci žalovaný poukázal na právní názor vyslovený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25.3.2011 č.j. 2 As 21/2011-166, dle něž je třeba odlišovat nezbytnost transparentnosti soudních rozhodnutí od některých osobních údajů, jejichž publicita by se nedůvodně a nepřiměřeně mohla dotknout individuální právní sféry dotčených osob. Za nesprávný žalovaný označil názor žalobce, že rozhodování soudu ve věcech péče o nezletilé vykazuje silně veřejnoprávní charakter a netýká se tedy soukromí těchto nezletilých. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.
- 20 Soud rozhodoval o věci bez nařízení ústního jednání podle ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.), neboť účastníci takový postup soudu akceptovali.
- 21 Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
- 22 Při posouzení soud vyšel z následující právní úpravy:
- 23 Podle ust. § 14 odst. 5 písm. d) zákona o informacích povinný subjekt posoudí žádost a nerozhodne-li podle § 15, poskytne informaci v souladu se žádostí ve lhůtě nejpozději do 15 dnů ode dne přijetí žádosti nebo ode dne jejího doplnění.
- 24 Podle ust. § 15 odst. 1 zákona o informacích pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti (dále jen „rozhodnutí o odmítnutí žádosti“), s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.
- 25 Podle odst. 2 téhož ustanovení pokud nebylo žádosti vyhověno z důvodů ochrany obchodního tajemství podle § 9 nebo ochrany práv třetích osob k předmětu práva autorského podle § 11 odst. 2 písm. c), musí být v odůvodnění rozhodnutí uvedeno, kdo

vykonává právo k tomuto obchodnímu tajemství nebo kdo vykonává majetková práva k tomuto předmětu ochrany práva autorského, je-li tato osoba povinnému subjektu známa.

- 26 Podle ust. § 16 odst. 1, 2, 3 zákona o informacích lze proti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti podat odvolání. Povinný subjekt předloží odvolání spolu se spisovým materiálem nadřízenému orgánu ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení odvolání. Nadřízený orgán rozhodne o odvolání do 15 dnů ode dne předložení odvolání povinným subjektem. Lhůta pro rozhodnutí o rozkladu je 15 pracovních dnů ode dne doručení rozkladu povinnému subjektu. Lhůtu nelze prodloužit.
- 27 Podle ust. § 20 odst. 4 zákona o informacích pokud tento zákon nestanoví jinak, použijí se při postupu podle tohoto zákona ustanovení správního řádu
- a) pro rozhodnutí o odmítnutí žádosti,
 - b) pro odvolací řízení a
 - c) v řízení o stížnosti pro počítání lhůt, doručování a náklady řízení;
- dále se při postupu podle tohoto zákona použijí ustanovení správního řádu o základních zásadách činnosti správních orgánů, ustanovení o ochraně před nečinností a ustanovení § 178; v ostatním se správní řád nepoužije.
- 28 Podle ust. § 6 odst. 1 správního řádu správní orgán vyřizuje věci bez zbytečných průtahů. Nečiní-li správní orgán úkony v zákonem stanovené lhůtě nebo ve lhůtě přiměřené, není-li zákonná lhůta stanovena, použije se ke zjednání nápravy ustanovení o ochraně před nečinností (§ 80).
- 29 Podle ust. § 14 odst. 1 správního řádu každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen „úřední osoba“), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit.
- 30 Podle odst. 2 téhož ustanovení může účastník řízení namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví. K námitce se nepřihlédne, pokud účastník řízení o důvodu vyloučení prokazatelně věděl, ale bez zbytečného odkladu námitku neuplatnil. O námitce rozhodne bezodkladně usnesením služebně nadřízený úřední osoby nebo ten, kdo má obdobné postavení (dále jen „představený“).
- 31 Podle odst. 3 téhož ustanovení je úřední osoba, která se dozví o okolnostech nasvědčujících, že je vyloučena, povinna o nich bezodkladně uvědomit svého představeného. Do doby, než představený posoudí, zda je úřední osoba vyloučena, a provede potřebné úkony, může tato osoba provádět jen takové úkony, které nesnesou odkladu.
- 32 Podle odst. 4 téhož ustanovení představený úřední osoby, která je vyloučena, za ni bezodkladně určí jinou úřední osobu, která není k vyloučenému ve vztahu podřízenosti. Usnesení o tom se pouze poznamená do spisu. Nelze-li určit nikoho jiného, bezodkladně o tom uvědomí nadřízený správní orgán a spolu s tím mu předá spis. Nadřízený správní orgán postupuje podle § 131 odst. 4.

- 33 Podle ust. § 15 odst. 2 správního řádu úkony správního orgánu v řízení provádějí úřední osoby oprávněné k tomu podle vnitřních předpisů správního orgánu nebo pověřené vedoucím správního orgánu (dále jen „oprávněné úřední osoby“).
- 34 Podle ust. § 68 odst. 2 správního řádu se ve výrokové části uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, a označení účastníků podle § 27 odst. 1. Účastníci, kteří jsou fyzickými osobami, se označují údaji umožňujícími jejich identifikaci (§ 18 odst. 2); účastníci, kteří jsou právnickými osobami, se označují názvem a sídlem. Ve výrokové části se uvede lhůta ke splnění ukládané povinnosti, popřípadě též jiné údaje potřebné k jejímu řádnému splnění a výrok o vyloučení odkladného účinku odvolání (§ 85 odst. 2). Výroková část rozhodnutí může obsahovat jeden nebo více výroků; výrok může obsahovat vedlejší ustanovení.
- 35 Podle ust. § 68 odst. 5 správního řádu se v poučení uvede, zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je možno tak učinit, od kterého dne se tato lhůta počítá, který správní orgán o odvolání rozhoduje a u kterého správního orgánu se odvolání podává.
- 36 Podle ust. § 69 odst. 1 správního řádu se v písemném vyhotovení rozhodnutí uvede označení „rozhodnutí“ nebo jiné označení stanovené zákonem. Písemné vyhotovení rozhodnutí dále musí obsahovat označení správního orgánu, který rozhodnutí vydal, číslo jednací, datum vyhotovení, otisk úředního razítka, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby. Podpis oprávněné úřední osoby je na stejnopisu možno nahradit doložkou „vlastní rukou“ nebo zkratkou „v. r.“ u příjmení oprávněné úřední osoby a doložkou „Za správnost vyhotovení:“ s uvedením jména, příjmení a podpisu úřední osoby, která odpovídá za písemné vyhotovení rozhodnutí.
- 37 Podle ust. § 70 správního řádu opravu zřejmých nesprávností v písemném vyhotovení rozhodnutí na požádání účastníka nebo z moci úřední usnesením provede správní orgán, který rozhodnutí vydal. Týká-li se oprava výroku rozhodnutí, vydá o tom správní orgán opravné rozhodnutí. Prvním úkonem správního orgánu ve věci opravy je vydání tohoto rozhodnutí. Právo podat odvolání proti opravnému usnesení anebo opravnému rozhodnutí má pouze účastník, který jím může být přímo dotčen.
- 38 Podle ust. § 71 odst. 1 je správní orgán povinen vydat rozhodnutí bez zbytečného odkladu.
- 39 Podle odst. 2 téhož ustanovení se vydáním rozhodnutí rozumí
- a) předání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení podle § 19, popřípadě jiný úkon k jeho doručení, provádí-li je správní orgán sám; na písemnosti nebo poštovní zásilce se tato skutečnost vyznačí slovy: „Vypraveno dne:“,
 - b) ústní vyhlášení, pokud má účinky oznámení (§ 72 odst. 1),
 - c) vyvěšení veřejné vyhlášky, je-li doručováno podle § 25, nebo
 - d) poznamenání usnesení do spisu v případě, že se pouze poznamenává do spisu.

- 40 Podle ust. § 77 odst. 1 správního řádu je nicotné rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotnost z tohoto důvodu zjišťuje a rozhodnutím prohlašuje správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který nicotné rozhodnutí vydal.
- 41 Podle odst. 3 téhož ustanovení je dále nicotné rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu. Nicotnost z těchto důvodů vyslovuje soud podle soudního řádu správního.
- 42 Podle odst. 4 téhož ustanovení pokud se důvod nicotnosti týká jen některého výroku rozhodnutí nebo vedlejšího ustanovení výroku, je nicotná jen tato část, jestliže z povahy věci nevyplývá, že ji nelze oddělit od ostatního obsahu.
- 43 Podle ust. § 83 odst. 2 správního řádu v případě chybějícího, neúplného nebo nesprávného poučení podle § 68 odst. 5 lze odvolání podat do 15 dnů ode dne oznámení opravného usnesení podle § 70 věty první, bylo-li vydáno, nejpozději však do 90 dnů ode dne oznámení rozhodnutí.
- 44 Podle ust. § 131 odst. 4 správního řádu nadřízený správní orgán usnesením pověří k projednání a rozhodnutí věci jiný věcně příslušný podřízený správní orgán ve svém správním obvodu, jestliže podřízený správní orgán není z důvodu vyloučení všech úředních osob (§ 14) tohoto orgánu nebo členů orgánu, který rozhoduje ve sboru (dále jen „kolegiální orgán“), způsobilý věc projednat a rozhodnout; v tomto případě nadřízený správní orgán pověří správní orgán, jehož správní obvod sousedí se správním obvodem nezpůsobilého správního orgánu.
- 45 Podle ust. § 119 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“) je ústředním orgánem státní správy soudů ministerstvo.
- 46 Podle odst. 2 téhož ustanovení jsou orgány státní správy soudů předseda a místopředsedové Nejvyššího soudu, předseda a místopředseda Nejvyššího správního soudu a předsedové a místopředsedové vrchních, krajských a okresních soudů.
- 47 Podle ust. § 123 odst. 1 písm. o) zákona o soudech a soudcích ministerstvo vykonává státní správu Nejvyššího soudu a vrchních, krajských a okresních soudů tím, že plní další úkoly, stanoví-li tak tento zákon nebo zvláštní právní předpisy.
- 48 Podle ust. § 127 odst. 1 písm. g) zákona o soudech a soudcích předseda okresního soudu vykonává státní správu okresního soudu tím, že zajišťuje poskytování informací soudem podle zvláštního právního předpisu.
- 49 Soud se nejprve zabýval námitkami žalobce ohledně procesních vad prvostupňového rozhodnutí a jeho nesouhlasem se způsobem, jak obdobné odvolací námitky posoudil žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí.

- 50 K námitce nesprávnosti data, kterým je označeno prvostupňové rozhodnutí, soud uvádí, že prvostupňové rozhodnutí je součástí spisového materiálu předloženého žalovaným a soud z něj zjistil, že datum písemného vyhotovení je na rozhodnutí uvedeno v záhlaví („3. února 2009“), datum předání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení soud zjistil z kopie obálky s písemností adresované žalobci (10.2.2009). Součástí správního spisu je pak doručenka prokazující, že okresní soud zaslal žalobci rozhodnutí ze dne 3.2.2009 pod Spr. 1254/2007, přičemž na adresu pošty v místě doručování žalobci došla tato zásilka 11.2.2009, kdy byla uložena pro adresáta k vyzvednutí, což se stalo dne 26.2.2009. Z uvedeného je patrné, že k vydání rozhodnutí ve smyslu ust. § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu došlo, neboť stejnopis byl předán k doručení dle ust. § 19 správního řádu, jak uvedené ustanovení předpokládá. Skutečnost, že předání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení nebylo v souladu ust. § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu na písemnosti, resp. poštovní zásilce, vyznačeno slovy „Vypraveno dne:“ s uvedením data, je vada, která však nemá vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé. Jedná se o vadu ve smyslu ust. § 70 správního řádu, jejíž opravu (odstranění písařské vady spočívající v absenci údaje o vydání rozhodnutí) lze provést na požádání účastníka nebo z moci úřední usnesením správního orgánu, který rozhodnutí vydal. Žalobce nebyl tímto procesně vadným postupem okresního soudu zkrácen na svých právech a soud proto nepovažuje tuto žalobní námitku za důvodnou.
- 51 Stejně argumenty lze použít při vyhodnocení námitky žalobce, že ani napadené rozhodnutí nebylo vydáno postupem dle ust. § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu. Napadené rozhodnutí bylo žalovaným předáno k doručení provozovateli poštovních služeb, jak uvedené ustanovení ve spojení s ust. § 19 správního řádu předpokládá. Z kopie obálky s písemností adresované žalobci soud zjistil, že stejnopis písemného vyhotovení rozhodnutí byl předán provozovateli poštovních služeb k přepravě dne 10.3.2014, z obsahu správního spisu předloženého žalovaným soud zjistil, že na adresu pošty v místě doručování žalobci došla tato zásilka 11.3.2014, kdy byla uložena pro adresáta k vyzvednutí, dne 25.3.2014 pak byla vložena do schránky. Lze tedy uzavřít, že žalobce nebyl na svých právech nijak zkrácen.
- 52 K námitce nesprávnosti výroku prvostupňového rozhodnutí soud přisvědčuje žalobci, že výrok není v souladu s ust. § 14 odst. 5 písm. d) ve spojení s ust. § 15 odst. 1 zákona o informacích, neboť z výrokové části je zřejmé, že okresní soud jako povinný subjekt žádosti žalobce o poskytnutí informací zčásti nevyhověl, tj. část informací poskytl. Podle ust. § 14 odst. 5 písm. d) zákona o informacích se však při poskytnutí informací rozhodnutí nevydává. Výrok prvostupňového rozhodnutí tak striktně neodpovídá dikci zákona o informacích. Z výroku je však nadevší pochybnost patrná, v jakém rozsahu bylo o žádosti žalobce ze dne 15.10.2007 o poskytnutí informace – zaslání kopií všech pravomocných rozsudků vydaných ve věci péče o nezletilou R. Š., nar. ..., vedených pod sp.zn. 42 P 223/2002, vyhověno a že v ostatním byla žádost odmítnuta. I když tedy okresní soud nepostupoval pouze podle ust. § 15 odst. 1 zákona o informacích, ač podle něj postupovat měl, je z výrokové části jeho rozhodnutí zcela zřejmé, že okresní soud vydal rozhodnutí o odmítnutí části žádosti ve smyslu ust. § 15 odst. 1 správního řádu, čemuž odpovídá i odůvodnění rozhodnutí. Tento postup okresního soudu nemohl mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé a soud proto i tuto žalobní námitku nepovažuje za opodstatněnou.

- 53 Ani související žalobní námitka, kdy žalobce namítal absenci konkrétního odstavce právního ustanovení, podle něž bylo rozhodováno (ust. § 68 odst. 2 správního řádu) ve výroku prvostupňového rozhodnutí, není důvodem pro zrušení napadaného rozhodnutí. Jak již bylo uvedeno, z obsahu výrokové části ve spojení s odůvodněním prvostupňového rozhodnutí, jakož i s rozhodnutím žalovaného, které spolu tvoří jeden celek, jednoznačně vyplývá, že okresní soud rozhodoval podle ust. § 15 odst. 1 zákona o informacích. Soud přitom neshledal důvody pro prohlášení nicotnosti z moci úřední (ust. § 78 odst. 1 správního řádu), neboť rozhodnutí okresního soudu jakožto správního orgánu prvního stupně bylo vydáno předsedou okresního soudu, který je k rozhodování věcně příslušný ve smyslu ust. § 127 odst. 1 písm. g) zákona o soudech a soudcích a jeho rozhodnutí netrpí ani vadami uvedenými v ust. § 77 odst. 2 správního řádu, neboť není vnitřně rozporné, právně či fakticky neuskutečnitelné a nemá ani jiné vady, pro které by bylo možné považovat jej za nicotné.
- 54 K námitce, že část výroku prvostupňového rozhodnutí není dostatečně určitá a srozumitelná, když žádost je „v ostatním“ odmítnuta bez bližší specifikace, soud konstatuje, že formulace výroku je určitá a srozumitelná. Z výroku je jasné patrné, co přesně je předmětem žalobcovy žádosti a v jaké konkrétní části je žádosti vyhověno. Jednoduchou logickou úvahou lze tedy dovodit, v čem dalším žádosti vyhověno není. Výrok lze navíc vykládat v souvislosti s odůvodněním rozhodnutí, které obsah výroku blíže ozřejmuje. Žalobní námitka tak není důvodná.
- 55 K námitce neúplného poučení jako součásti prvostupňového rozhodnutí ve smyslu ust. § 68 odst. 5 správního řádu soud přisvědčuje žalobci, že v poučení má být uvedeno, zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je možno tak učinit, od kterého dne se tato lhůta počítá, který správní orgán o odvolání rozhoduje a u kterého správního orgánu se odvolání podává. Předseda okresního soudu jako správní orgán oproti tomu uvedl do rozhodnutí pouze, že „proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání“. Absenci některých náležitostí poučení o odvolání řeší přímo zákon, konkrétně ust. § 70 správního řádu, prodloužením lhůty pro podání odvolání. Je tomu tak proto, že jiný postup, zejména zrušení dotčeného rozhodnutí pro nezákonnost nadřízeným správním orgánem, je po uplynutí určitého času již nežádoucí, neboť by znamenal průlom do právní jistoty. Podle ust. § 70 správního řádu by žalobci svědčilo právo dle ust. § 83 odst. 2 správního řádu podat odvolání do 15 dnů ode dne oznámení opravného usnesení podle ust. § 70 věty první, bylo-li vydáno, nejpozději však do 90 dnů ode dne oznámení rozhodnutí. V posuzovaném případě je podstatné, že se žalobce dozvěděl o možnosti podat proti prvostupňovému rozhodnutí odvolání, což ostatně učinil; zákonem prodlouženou lhůtu ani nevyčerpal. Jeho odvolání došlo okresnímu soudu již dne 10.3.2009. Ani tato nesprávnost prvostupňového rozhodnutí tedy nemohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé.
- 56 Dále soud přisvědčuje žalobci, že při vydání prvostupňového rozhodnutí došlo k průtahům, neboť jak vyplývá z ust. § 71 odst. 1 správního řádu, je správní orgán povinen vydat rozhodnutí bez zbytečného odkladu, resp. podle ust. § 15 odst. 1 ve spojení s § 14 odst. 5 písm. d) zákona o informacích měl povinný subjekt rozhodnout o odmítnutí části žádosti do 15 dnů ode dne jejího přijetí. Žalobce požádal o informaci dne 15.10.2007,

okresní soud vydal prvostupňové rozhodnutí až dne 1.7.2008 poté, kdy mu žalovaný v rámci vyřizování stížnosti na průtahy v řízení a nečinnost povinné osoby uložil dne 13.6.2008, aby do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí žalobcovu žádost o informace vyřídil. Z uvedeného je patrné, že žalobce poukazoval na průtahy v řízení o jeho žádosti o poskytnutí informací důvodně. Žalobcovo právo na vyřízení jeho věci bez zbytečných průtahů ve smyslu ust. § 4 odst. 4 a § 6 odst. 1 správního řádu však bylo ochráněno možností využití institutu stížnosti na postup při vyřizování žádosti o informace ve smyslu ust. § 16a zákona o informacích, a rovněž (dle ust. § 20 odst. 4 písm. c) téhož zákona) institutu ochrany před nečinností tak, jak je zakotveno v ust. § 80 správního řádu. Žalobce stížnost dle ust. § 16 a zákona o informacích podal a žalovaný jí vyhověl. V důsledku postupu žalovaného bylo o žádosti žalobce o informace okresním soudem jako povinnou osobou rozhodnuto.

- 57 Ke všem shora uvedeným žalobním bodům soud uvádí, že tyto žalobcem vytýkané vady procesního postupu okresního soudu nemohly mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé a nebyly proto důvodem pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí.
- 58 Jinak tomu je v případě námitky podjatosti předsedy Okresního soudu v Mělníku, kterou žalobce, jak vyplývá z obsahu spisového materiálu opakovaně vznášel ve všech svých (třech) odvoláních (ze dne 30.7.2008, ze dne 27.11.2008 a ze dne 9.3.2009) proti prvostupňovému rozhodnutí.
- 59 Úřední osoba je ze zákona (ust. § 14 správního řádu) vyloučena z provádění úkonů ve věci, jakmile lze o ní důvodně předpokládat, že s ohledem na její poměr k projednávané věci, účastníkům řízení nebo jejich zástupcům má na výsledku řízení takový zájem, pro který je namístě pochybovat o její nepodjatosti buď k věci, nebo k účastníkům řízení, nebo k jejich zástupcům. Podjatost lze tedy definovat jako vztah úřední osoby k projednávané věci či k účastníkům řízení, resp. jejich zástupcům, který vyvolává pochybnost o objektivitě projednávání a rozhodování věci. Existuje-li takový vztah, je dán důvod pro vyloučení úřední osoby. Existence podjatosti nemusí být prokázána, stačí pouze pochybnosti, že řízení by mohly ovlivnit subjektivní vlivy (viz například rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 30.5.2005, č.j. 57 Ca 56/2004-25).
- 60 Poměr úřední osoby k projednávané věci může vyplývat především z přímého zájmu na výsledku věci, například mohla-li by mít sama postavení účastníka řízení, účastnila-li se řízení v téže věci na jiném stupni a podobně. Poměr úřední osoby k účastníkům nebo jejich zástupcům může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, v konkrétním případě může jít o vztah přátelský či naopak zjevně nepřátelský, v úvahu přichází též vztah ekonomické závislosti a podobně.
- 61 Účastník řízení pak může namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví, tedy jakmile se dozví, že existuje poměr (vztah) k věci, k účastníkům či k jejich zástupcům, který vyvolává pochybnost o nepodjatosti. Pokud účastník o takovém vztahu prokazatelně věděl, ale s uplatněním námitky zbytečně otálel a učinil tak s neodůvodněnou prodlevou, správní orgán k ní již nepřihlédne.

- 62 Ze spisového materiálu předloženého žalovaným soud zjistil, že v posuzované věci se žalobce dozvěděl o tom, že jeho žádost vyřizuje předseda osloveného soudu, nejpozději dne 30.1.2008, své další písemné podání ve věci učinil dne 29.5.2008, podjatost předsedy soudu poprvé namítl dne 30.7.2008 v odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti o informaci ze dne 15.12.2007. V námitce uvedl, že svévolný a šikanózní postup předsedy soudu ho vede k vyslovení pochybností o jeho nestrannosti a nepodjatosti pro jeho vztah k osobě, o jejíž žádosti se řízení vede (tedy k žalobci) a k věci, která je předmětem řízení (tedy péče o nezletilou R. Š.).
- 63 Žalovaný námitku vyhodnotil jako opožděnou, neboť měl za to, že žalobci nic nebránilo vznést ji před 30.7.2008, minimálně již v jeho podání ze dne 29.5.2008, jímž si stěžoval na průtahy a nečinnost. Závěr žalovaného je však postavený na mylné interpretaci ust. § 14 správního řádu. Soud opakuje, že klíčové pro posouzení důvodnosti námitky podjatosti je ověření, zda existuje poměr úřední osoby k účastníkům nebo k jejich zástupcům, nebo k projednávané věci, který s sebou nese zájem na výsledku řízení. Bude-li postaveno najisto, že tomu tak je, a půjde-li současně o okolnost způsobilou vyvolat pochybnost o nepodjatosti, je na místě rozhodnout o vyloučení dotčené úřední osoby. K tomu lze citovat z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26.6.2013 č.j. 1 Afs 7/2009-753: *„Nejprve je třeba zjistit, zda existuje relevantní poměr úřední osoby k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům. Relevantnost poměru lze přitom odvozovat z řady skutečností, ať už předem daných – např. příbuzenský či profesní vztah k účastníkům (jejich zástupcům), či vzniklých až v průběhu správního řízení – např. přátelský či nepřátelský poměr úřední osoby vyplývající ze způsobu vedení řízení, z komunikace s účastníky (jejich zástupci), z komunikace úřední osoby s médii nebo zapříčiněný protiprávním jednáním úřední osoby (převzetí úplatku apod.). Následně je třeba zhodnotit, zda z takového poměru vyplývá zájem úřední osoby na výsledku řízení. Do třetice je nutné posoudit, zda tento zájem má takový charakter, že lze pro něj pochybovat o nepodjatosti příslušné úřední osoby.“*
- 64 Klíčové pro posouzení, zda byla námitka vznesena opožděně, jak pak zjištění (prokázání), kdy se o existenci takového tvrzeného poměru a z něj plynoucího zájmu na výsledku řízení účastník dozvěděl, a zda na něj upozornil bezodkladně poté. Takové zjištění správní orgány z důvodu procesní ekonomie a ve snaze bránit se před obstrukčně vznášenými námitkami podjatosti činí ještě před tím, než přistoupí k prokazování, zda tvrzený poměr skutečně existuje. Bude-li zjištěno, že účastník řízení o existenci poměru k věci, účastníkům nebo jejich zástupcům a z něj plynoucího zájmu na výsledku řízení věděl a nenamítl jej bezodkladně, správní orgány k námitce nepřihlédnou (tuto formulaci obsaženou v ust. § 14 odst. 2 správního řádu je ovšem třeba vykládat tak, že se správní orgány s námitkou vypořádají v odůvodnění rozhodnutí ve věci samé, aby byl jejich postup v řízení přezkoumatelný).
- 65 Žalobce však v podání ze dne 30.7.2008 ani v základech nepopsal, na čem je podle něj založen vztah předsedy soudu k jeho osobě, ani z čeho vyplývá vztah předsedy soudu k řízení ve věci péče o nezletilou, ani nesdělil žádné konkrétní skutečnosti, které by napovídaly o existenci takového vztahu a naznačovaly zájem předsedy soudu na výsledku řízení. Žalovaný tak nemohl zvážit okolnosti případu a posoudit, zda žalobce o takových skutečnostech věděl již určitou dobu před 30.7.2008, neboť mu o nich nebylo ničeho známo. Za takové situace nelze závěr o opožděnosti námitky učinit. Žalovaný posoudil

opožďenost námitky, avšak nikoli ve vztahu k případnému poměru předsedy soudu k věci, ale nesprávně ve vztahu k postupu předsedy soudu při vyřizování žádosti o informaci. Žalovaný se tedy nesprávně zaměřil na zjišťování, kdy se žalobce dozvěděl, že jeho žádost vyřizuje předseda Okresního soudu v Mělníku, že je nečinný a že nepředložil žalobcovu stížnost nadřízenému orgánu. V těchto okolnostech, jakož i v dalším postupu předsedy soudu v řízení o projednávané věci však bez existence poměru k věci, účastníkům nebo jejich zástupcům a z něj plynoucího zájmu na výsledku řízení nelze spatřovat podjatost.

- 66 Lze tedy shrnout, že závěr o opožďenosti námitky podjatosti byl minimálně předčasný, a žalovaný měl buď došetřit rozhodné skutečnosti svědčící jednoznačně o opožďenosti (tedy jaký vlastně žalobce tvrdí poměr předsedy Okresního soudu v Mělníku k žalobci a k projednávané věci a kdy se o něm žalobce dozvěděl), anebo měl v rámci odvolacího řízení rozhodnout o tom, zda je námitka podjatosti důvodná či nikoli.
- 67 Nadto soud poukazuje na skutečnost, že žalobce uplatnil námitku podjatosti znovu i v podání ze dne 27.11.2008. Vyslovil v ní pochybnosti o nestrannosti a nepodjatosti předsedy Okresního soudu v Mělníku pro vztah k žalobci a k projednávané věci, neboť se, mimo jiné, v rozhodnutí ze dne 30.10.2008 odmítl řídit zákonem a výslovně odmítl respektovat tam zmíněné ustanovení zákona o informacích, přestože je jím vázán. Dotčené rozhodnutí bylo žalobci doručeno (jak soud zjistil z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným) dne 12.11.2008, námitka podjatosti byla podána patnáct dní poté v odvolací lhůtě. Posuzováno optikou žalovaného, který se při hodnocení opožďenosti zaměřil na okamžik, kdy se žalobce dozvěděl o kritizovaném postupu předsedy soudu, se soudu jeví závěr, že podmínka bezodkladnosti nebyla dodržena a námitka je opožďená, jako nepřiměřeně přísný.
- 68 Podobně žalobce vznesl námitku podjatosti v podání ze dne 9.3.2009. Přestože je znění námitky totožné se zněním v podání ze dne 27.11.2008, je zřejmé, že žalobce tvrzenou podjatost dovozuje mimo jiné z údajné nezákonnosti prvostupňového rozhodnutí ze dne 3.2.2009. Jak je uvedeno výše, prvostupňové rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 26.2.2009, námitka podjatosti byla podána čtrnáct dní poté v odvolací lhůtě. I v tomto případě soud zastává názor, že (pokud by se měla opožďenost hodnotit dle okamžiku, kdy se žalobce dozvěděl o kritizované nezákonnosti), nelze s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu dobu čtrnácti dnů označit za zbytečné prodlení a vyhodnocení námitky jako opožďené by neobstálo.
- 69 Protože nelze za daného stavu věci uzavřít, že je námitka podjatosti opožďená, přičemž žalovaný se nevypořádal s důvodností námitky, zatížil své rozhodnutí vadou, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé. Soud proto z tohoto důvodu žalobou napadené rozhodnutí zrušil ve smyslu ust. § 78 odst. 1, 4 s.ř.s. pro vadu řízení, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm na žalovaném bude, aby rozhodl o námitce podjatosti vznesené žalobcem proti povinnému subjektu, tj. předsedovi Okresního soudu v Mělníku. Tento závazný právní názor byl ostatně vysloven Městským soudem v Praze již v rozhodnutí ze dne 26.9.2012 č.j. 7 Ca 169/2009-71.

- 70 S ohledem na shora uvedené soud nemohl přistoupit na základě věcných námitek žaloby k přezkoumání závěrů žalovaného ve věci samé, neboť nelze předvídat výsledek posouzení nestrannosti povinné osoby žalovaným.
- 71 Obecně k problematice střetu dvou práv, a to práva na svobodu projevu, jejíž součástí je i právo na informace, a práva na ochranu před zasahováním do soukromého života, soud uvádí, že obě tato práva jsou ústavně garantovaná, jedná se o základní práva, právo na svobodu projevu a na informace je zakotveno v článku 17 Listiny základních práv a svobod a též v článku 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, právo na ochranu soukromí zakotvuje článek 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a též článek 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Obě základní práva jsou tedy rovnocenná a při aplikaci relevantní právní úpravy správními orgány je nezbytné porovnat je tak, aby mezi nimi byla dodržena spravedlivá rovnováha. K svobodě projevu a ochraně soukromí soud ve shodě s nálezem Ústavního soudu ze dne 17.10.2017 sp.zn. IV. ÚS 1378/16 (nález se týká poskytnutí osobních informací o platech a odměnách zaměstnanců veřejnoprávní korporace) poukazuje na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, například na rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 8.11.2016 č. 18030/11 ve věci Magyar Helsinki Bizottság proti Maďarsku. Z něj vyplývá, že k posouzení, zda je odmítnutí poskytnutí informace zásahem do práva žadatele na svobodu projevu, je mimo jiné nezbytné zjistit, jaký je účel vyžádání informace (měla by být vyžadována za účelem přispění k veřejné diskusi), jaká je povaha vyžadované informace (uveřejnění by mělo být ve veřejném zájmu) a jaká je role žadatele (měl by plnit poslání dozoru veřejnosti). Žadatelé o informaci by tedy měli objasnit, k jakému účelu mají být požadované informace týkající se soukromí jiné osoby užity ve veřejném zájmu, a v čem tento veřejný zájem má spočívat. Pokud veřejný zájem chybí, je to podle judikatury ESLP důvod pro odmítnutí poskytnutí informace týkající se soukromí. Je přitom zcela nepochybné, že informace o svěřením nezletilého dítěte do péče jiné osoby zahrnuje osobní údaje, které se týkají soukromí a jsou chráněny článkem 10 Listiny i článkem 8 Úmluvy. Ochrana soukromí nezletilého dítěte je přitom nezbytná nepřetržitě, má tedy smysl i poté, co byly informace soukromého charakteru veřejně prezentovány při ústním jednání před soudem a při vyhlášení rozsudku.
- 72 K tomu soud ještě poznamenává, že účelem veřejného soudního jednání a veřejného vyhlášení rozsudku není primárně oznámit veřejnosti osobní údaje účastníků řízení a detaily z jejich soukromí. Zásada veřejnosti jednání a veřejného vyhlášení rozsudku má za účel zajistit veřejnou kontrolu rozhodování soudů. Chce-li někdo takovou kontrolu vykonat, má Ústavou garantovanou možnost tak učinit právě osobní účastí na ústním jednání před soudem a při vyhlášení rozsudku. Tam se může bezprostředně seznámit s rozhodnutím a s důvody, které soud k jeho vydání vedly. Zásada veřejnosti jednání a vyhlášení rozsudku však automaticky nezahrnuje další veřejné šíření informací v rozsudku obsažených, bez zjištění účelu, k jakému má takové další šíření sloužit, a bez posouzení, jak výrazně tím může být zasaženo do práva jiné osoby.
- 73 Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce měl ve věci úspěch, soud mu proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení, které jsou v tomto případě tvořeny náklady na zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000,- Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. ledna 2018

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu